

Силабус курсу

Економічна безпека держави

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність – 256 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)

Освітньо-професійна програма - «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»

Рік навчання: 2 Семестр: III Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська

Керівник курсу

д.е.н., професор кафедри безпеки та правоохоронної діяльності

Васильчишин Олександра Богданівна

Контактна інформація volexandra@gmail.com, +380970875059

Опис дисципліни

«Економічна безпека держави» є дисципліною, яка сприяє підготовці фахівців у сфері національної безпеки. Студенти отримують теоретичні знання і практичні навички з питань забезпеченні економічної безпеки держави, місце та значення її у національній безпеці та взаємозв'язок з іншими складовими національно безпеки держави.

По завершенню вивчення дисципліни «Економічна безпека держави» студенти набудуть практичних навичок щодо

Структура курсу

Години лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4 / 2	1. Система економічної безпеки	Знати основні поняття у сфері системи економічної безпеки держави, суб'єкти гарантування та забезпечення національної безпеки держави, механізм забезпечення економічної безпеки держави.	Тести, опитування

4 / 2	2. Внутрішні складові економічної безпеки держави	Знати характеристику, значення та взаємозв'язок сировино-ресурсної безпеки держави, енергетичної, фінансової, воєнно-економічної, продовольчої, соціально – демографічної, екологічної складових економічної безпеки держави.	Тести, опитування
4 / 2	3. Моніторинг загроз економічної безпеки України	Знати суть, цілі, індикатори економічної безпеки України, взаємозв'язок економічної безпеки із національними інтересами держави та загрози економічній безпеці України у період війни.	Тести, опитування
4 / 1	4. Зовнішньоекономічна безпека	Знати поняття зовнішньоекономічної безпеки України, Членство України у міжнародних організаціях, загрози безпеці України у сфері зовнішньо-економічної діяльності.	Тести, опитування
4 / 2	5. Економічні злочини як загроза економічної безпеки держави	Розуміти кримінологічне визначення поняття та ознак економічної злочинності, характеризувати нелегальний ринок як сферу економічних злочинів, аналізувати відмивання доходів, отриманих злочинним шляхом, вміти визначати методи запобігання “відмиванню” грошей. Знати види державного і недержавного контролю для запобігання економічній злочинності.	Тести, опитування
4 / 2	6. Корупція як загроза економічній безпеці держави	Розуміти вплив корупції на українське суспільство і державу, характеризувати корупційні злочини, визначати адміністративно-правову відповідальність за корупційні діяння	Тести, опитування
4 / 2	7. Тіньова економіка як загроза економічній безпеці	Знати поняття “тіньової економіки”, визначати причини глобалізації тіньових відносин в Україні, характеризувати структуру та методи оцінювання обсягів тіньової економіки	Тести, опитування
4 / 1	8. Недобросовісна конкуренція як загроза економічній безпеці держави	Знати поняття конкуренції та недобросовісної конкуренції у сфері економічної безпеки держави, розуміти бенчмаркінг як загрозу національних інтересів держави, визначати кримінальну відповідальність за шпигунство	Тести, опитування, групові дискусії

Літературні джерела

Нормативні акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР : URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Кодекс України з процедури банкрутства: Кодекс України від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19/conv#n1760>
3. Господарський процесуальний кодекс України: Кодекс України від 6 листопада 1991 року № 1798-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
4. Податковий кодекс України: Кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
5. Митний кодекс України: Кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
6. Про Національний банк України. Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
7. Про банки та банківську діяльність. Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
8. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
9. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
10. Про кредитні спілки: Закон України від 14 липня 2023 року № 3254-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3254-20#Text>
11. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>
12. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року № 755-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
13. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23 лютого 2012 року № 4452-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>
14. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17 лютого 2022 року № 2073-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
15. Про фінансову реструктуризацію: Закон України від 14 червня 2016 року № 1414-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-19#Text>
16. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n1482>
17. Про фонд державного майна: Закон України від 09.12.2011 р. № 4107-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4107-17#Text>
18. Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб: Закон України від 9 січня 2025 року № 4196-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
19. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України № 1277 від 29.10.2013 р. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME131588.html

20. Стратегія національної безпеки України. від 14 вересня 2020 року № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12>
21. Стратегія воєнної безпеки України: від 25 березня 2021 року № 121/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n15>
22. Стратегія кібербезпеки України: від 26 серпня 2021 року № 447/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#n12>
23. Стратегія розвитку оборонно-промислового комплексу України: від 20 серпня 2021 року № 372/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372/2021#n12>

Основна література

1. Варналій З. С. Економічна безпекологія: сутність, особливості України в добу сучасних викликів та загроз : монографія. К.: Знання України, 2025. 358 с.
2. Хомко Л. В., Яновицька А. В. Правове регулювання банкрутства: навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 280 с.
3. Іванова Н.С. Економічна безпека : навч. посібник. / укл. Н.С. Іванова / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського,. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2020. 139 с.
4. Ситник Н.С., Гукалюк А.В., Стасишин А.В., Слобода Л.Я Фінансова безпека держави: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. 2024. – 680 с.
5. Пойда-Носик Н. Н. Фінансова безпека акціонерних товариств: теоретико-методологічні та практичні аспекти системного підходу: монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2020. 304 с.
6. Живко З.Б. Економічна безпека держави: навчально-методичний посібник. Черкаси: видавець Чабаненко Ю.А., 2019. 240 с.

Допоміжна література

1. Васильчишин О.Б. Ліквідність та фінансова стійкість як основні індикатори фінансової безпеки банківської системи України. Економічний аналіз. 2016. Т. 24 (2). С. 7-14.
2. Vasylychyshyn O., Storozhenko L., Babkova T., Kuchmenko V., Kovalchuk V. The influence of social network on the system of public administration, law and order, and the judicial system. Journal of Law and Sustainable Development. Vol. 11 No. 11 (2023): P. 1-25. URL: <https://ojs.journalsdg.org/jlss/article/view/2027>
3. Vasylychyshyn O., Harkava V., Sheremet O., Sydorovych O., Bednik I., Paziuk A. Financial crimes in the context national economic security. AD ALTA: Journal Of Interdisciplinary Research (11/02-XXII.) P. 119-123. URL: https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/110222/papers/ A_21.pdf
4. Дутка В.В. Судові витрати у справі про банкрутство. Господарське право і процес. №22. 2024. – С. 62-67.
5. Гнатенко В. Загрози економічній безпеці держави в умовах глобалізації. Аспекти публічного управління. 2021. Т. 9, № 1. С. 55–62.
6. Білоус І.І. Сутнісна характеристика поняття фінансової безпеки домогосподарств. Держава та регіони. №4 (115). 2020.
7. Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні: проблеми та

шляхи їх вирішення : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (22–24 травня 2024 р., Львів) / упорядник А. М. Штангрет ; Українська академія друкарства. – Львів : Українська академія друкарства, 2024. – 87 с.

8. Шляхетко В.В. Інформаційна безпека: зовнішні і внутрішні загрози. : Мат. IX Всеукраїн. наук.-практ. конф. (23–25 листоп. 2023 р., м. Львів). Львів: Укр. акад. друкарства, 2023. — С. 185-187.

9. Nowak A., Koval M. Economic Security and Competitiveness in Eastern Europe. Warsaw: Palgrave Macmillan. 2020. 290 p.

10. Müller J., Weber G. Technological Innovations and Industrial Competitiveness in Europe. Berlin: Springer. 2022. 340 p.

11. Rossi L., Bianchi S. Quality Management and International Standards in the European Union. Rome: Routledge. 2021. 280 p.

12. Larsson P., Svensson, M. Economic Policies and Export Infrastructure in the EU. Stockholm: Palgrave Macmillan. 2020. 300 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Академія фінансового моніторингу. URL: <https://finmonitoring.in.ua>
2. Асоціація український банків. URL: <https://aub.org.ua>
3. Асоціація фінансистів України. URL: <http://www.afu.org.ua>
4. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/external/index.htm>
5. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
6. Державна служба фінансового моніторингу. URL: <https://www.fiu.gov.ua>
7. Загальнодоступної інформаційної бази даних Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про ринок цінних паперів. URL: <https://stockmarket.gov.ua>
8. Ліга страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com>
9. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
10. Міністерство фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>
11. Національна асоціація страховиків України. URL: <https://www.nasu.com.ua>
12. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.ssmc.gov.ua/fund/analytics>
13. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://www.nfp.gov.ua>
14. Національне антикорупційне бюро. URL: <https://nabu.gov.ua>
15. Національний банк України. URL: <https://www.bank.gov.ua>
16. Світовий банк в Україні. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
17. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org>
18. Фінанси України: науково-теоретичний, інформаційно-практичний журнал. URL: <http://finukr.org.ua>

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-15 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, програма Kahoot)

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Експертиза у сфері фінансових розслідувань” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 4
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота

У разі пропуску практичних занять передбачено відпрацювання, в іншому випадку виставляється 0 балів та враховується при визначенні середнього арифметичного за поточне оцінювання.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом